

Höga flöden och översvämning

Vad menas med översvämning?

Med översvämning menas att vatten täcker ytor utanför den normala gränsen för sjö, vattendrag eller hav. Även kraftiga regn kan orsaka översvämning när ledningar inte klarar av den ökade belastningen, till exempel i källare.

Vad är höga flöden?

Med "höga flöden" menas vanligtvis den årliga vårfloeden, som kan leda till översvämningar.

SMHI har olika varningsdefinitioner för Höga flöden – från Risk för höga flöden till klass 3: Extremt höga flöden. Se mer på SMHI:s egen sida: <https://www.smhi.se/vadret/vadret-i-sverige/varningsdefinitioner>

Försäkringar

Se över villkoren i din försäkring. Villkoren för hemförsäkringar kan variera, så ta reda på vad som gäller för just dig. Dokumentera skador och spara kvitton så att du inte får bära en onödigt stor del av kostnaderna för översvämningen själv. Kontrollera också med ditt försäkringsbolag innan du gör allt för stora åtgärder.

Så skyddar du dig mot översvämning

Ta för vana att notera det normala vattenståndet. Det är viktigt att du vet hur vattennivåerna är under normala förhållanden så att du kan se när vattnet börjar stiga. **Ta reda på om just ditt område har varit översvämmat tidigare och vad som skedde då.** Erfarenheter från den gången kan hjälpa dig att förbereda dig för kommande översvämningar. Om du kan få ett behov av att pumpa så hyr eller köp gärna pumpar i god tid innan översvämningen kommer. Träna på att hantera dem i förväg.

Följ väderprognoserna

Misstänker du att en översvämning är på gång är det viktigt att du följer väderprognoserna från SMHI och lokala nyheter. Där brukar varningar läsas upp. 113 13 är Sveriges krisinformationsnummer, och hit kan du ringa för att få information om ett högt flöde eller en översvämning lett till en allvarlig kris i samhället.

Bygg tillfälliga barriärer

Tillfälliga barriärer kan stoppa en mindre översvämning. Det enklaste är att bygga en sand- eller jordvall och täcka den med plast. Man kan också använda sandsäckar. Fundera ut i förväg var du har det bästa läget för en tillfällig barriär, så att den skyddar det du tycker är viktigast. Vallen ger en belastning på marken. Undvik att lägga den där den kan förorsaka ett skred. Ta bort den så snart faran för eller själva översvämningen är över.

OBS! Kontrollera med din länsstyrelse så att åtgärderna inte är tillstånds- eller anmälningspliktiga enligt miljöbalken.

Tänk på detta när snön börjar smälta:

- Led bort smältvattnet från huset.
- Skotta bort snön i nedfarter till källargarage.
- Frilägg brunnen utanför garagedörren.
- Förhindra att smält- och regnvatten rinner ner i garagedofarten.

Tänk på detta vid översvämningsrisk:

- Plocka bort värdefulla och ömtåliga saker ifrån källare om det föreligger risk för översvämning.
- Ha kontroll på om vattennivån stiger i spolbrunnar, både i spillvattenservis (avlopp) och i dagvattenservis (regnvatten).
- Proppa eller omförslut golvbrunnar.
- Plocka bort WC-stol och avlopp till handfat för att proppa eller omförsluta avloppen till dessa.

Åtgärder om byggnaden översvämmas:

- Anmäl till ditt försäkringsbolag.
- Anmäl till kommunen, om du är ansluten till kommunens VA.
- Pumpa ut vatten ur källare. Det finns företag som säljer/hyr ut pumpar.
- Håll ett extra vakande öga på barnen under översvämningen. Nya vattenfyllda gropar och håligheter att ramla i kan uppstå.
- Elektricitet, gas och vatten kan vara en farlig kombination. Stäng av strömmen och gasen om det finns risk för kortslutning. Se dock till att eventuella läns-pumpar fortfarande fungerar.
- För att undvika att avloppsvatten tränger in i ditt hus kan det vara en bra idé att proppa igen toaletter och avlopp. Detta kan ske med träpropp eller expanderande propp med gummitätning.
- Flytta värdefulla ägodelar till översvämnings säkra ställen.
- Säkerställ god hygien. Se till att barn och djur inte dricker av eller badar i översvämningsvatten. Tvätta dig noga och rengör allt som har kommit i kontakt med översvämmat vatten.

- När du länsmpumpar källaren är det viktigt att säkerställa balans mellan trycket på in- och utsidan. Om marken utanför huset är mättad med vatten utsätts källargolvet för ett mycket stort tryck om källaren töms på vatten. Det finns exempel på att golv har brustit och hela källaren fyllts med jord. Var försiktig med länsmpumpningen om du inte säkert vet att golvet är dimensionerat för att klara vattentrycket.

Evakuering

Du kan underlätta och förbereda för en eventuell evakuering genom att packa en väska med det allra nödvändigaste, till exempel:

- varma kläder
- något att äta och dricka
- ID-handlingar
- nödvändig utrustning för små barn
- mediciner
- ficklampor, radiomottagare och batterier
- kopior på viktiga dokument som hemförsäkring och liknande
- värdepapper